

حيات

میانہ دائمی میانہ... زبانہ راہا ہر وہ میانہ قاتلم...!

ادارہ مرکزی :

آنقرہ دہ ، استانبول جادہ سندہ آنقرہ
معارف امینلکی پاشدہ کی دائرہ

استانبول بوروسی :

استانبول دہ ، باب عالی جادہ سندہ ۸۷ نومرودہ
دائرہ مخصوصہ

نومرودی ہر ہرودہ ۱۰ غرودہ

سنہ لکی ہوسنہ ایلہ ہ لیرا

(اجنبی مملکتلر ایچین ہ دولار)

اہونہ واعلان ایشلری ایچین استانبول ہرودنہ

مراجعت ایڈیلر

یازی ایشلرلکہ مرجعی آنقرہ مرکزیدر

صافی : ۲۹

آنقرہ ، ۱۶ حزیران ، ۱۹۲۷

۲ نجی جلد

انقلاب تربیہ سی

کچن سنہ «تورک استقلال حربی» نامیلہ
یالکز عسکری تاریخ دکل ملی تربیہ اعتباریلہ دہ
چوق قیمتی بر اثر نشر ایدہن ارکان حرب
بیکباشیلرندن جودت کریم بک، معارف وکالتنک
تشیبی اوزرینہ ابتدا «آنقرہ» دہ ویردیکی قونفہ
رانساری اخیراً دارالفنون قونفرانس سالونندہ دہ
تکرار ابتدی . خلقک چوق بویوک وصیمی
بر علاقہیلہ تعقیب ایتدیکی بو قونفہ رانسارک ،
انقلاب تربیہ سی اعتباریلہ نہ قدر مهم و مؤثر
اولدیغنی سوبلہ مک بیلہ زاندر . چونکہ خطیمک
موجز و واضح افادہ سنی عیناً قوللانہرق دیبہ
بیلیرزک : «دوغرودن دوغرویہ ملتک کندی
اثری اولان استقلال مجاہدہ سی، تورکی، عصرلر
دولہ دوران معظم ماضیسندن مستغنی قیلاجق
ویالکز کندیسیلہ فخر و تسلی بہ کفایت ایدہجک
اولان باشلی باشنہ بر منقبہ در . استقلال حربی
بوکونکی نسلی بوکونکی و یارینکی حرکت ایچون
بردستور ، یارینکی نسلہ بوتون عمرنجہ بر کتاب
استقامتدر .

حقیقہ ، انقلابمزک مختلف صفحہلرینی ،
«موندروس» دن «لوزان» و «دینی سلطنت»
شکلندن «عصری جهوریت» ادارہ سنہ قدر دقتلہ
تعقیب ایدن بر مشاهد ایچون ، بو انقلابک عظمت
وشمولی قارشیسندن تورک ملتک حیات قابلیتہ
وتورک حیایت وقابلیتینی بوتون قوتیلہ تمثیل ایدن
بویوک غازی بہ حیران ومفتون قالمیق امکانشدردا

ایستہ جودت کریم بک قونفہ رانساری ،
انقلابمزک وسعت وعظمتی ، یالکز دماغلرہ
دکل روحلرہ دہ خطاب ایتک صورتیلہ ، کنیش
بر خلق کتلہ سنہ آکلاتمقلہ انقلاب تربیہ سنہ
اعظمی خدمت ایتش اولدی . بویوک انقلابلر
یاپان ملتیر ایچون ، انقلابدن سوکرا ، «انقلاب
تربیہ سی» نہ اعظمی اہمیت ویریلک ایجاب ایدہر .
ہلہ یزم انقلابمز کی مملکتی «قرون وسطائی»
تلقیلردن قورتاران چوق دہرین وشمولی بر
انقلابدن سوکرا ، بو تربیہ و تلقین مسئلہ سی
بوسبوتون حیاتی بر ماہیت آلیر . روسیادہ
دولاشدیغمن زمان ، اورادہ بو مسئلہیلہ نہ قدر
بویوک اہمیت ویریلدیکنی وروس انقلابجیلر .
ینک بو خصوصدہ نہ بویوک مساعی صرف ایتدکلیرینی
کورمشدم : ہر طرفدہ وبالخاصہ بویوک مرکز لردہ
آچیلان مکمل «انقلاب موزملری» ، جدآ
بویوک غیرتارک محصولی ایدی . خلقک مختلف
طبقہلرینہ منسوب انسانلر ، بیکلرجہ مکتب
طلبہ سی بوموزملری کزیورلر ، روس انقلابنک
مختلف صفحہلرینہ دائر خطیلر طرفندن ویریلن
ایضاحاتی دیکلیورلردی . کتابلر ، غرافیکلر ،
خریطہلر ، ہیکلر ، چوق صنعتکارانہ یاپیش
تابلور ، خطیلرک ایضاحاتی سامعلرک کوزی اوکندہ
بر قاتداہا جانلاندر مقصدہ ایدی . چوق دفعہ
«سینہ ما فیلملری» دہ کرک بوموزملردہ کرک
مملکتک اک ہجرا کوشہلرندہ بو «تلقین و تربیہ»
ایشنہ اعظمی موفقیتلہ یاردیم ایدیوردی .

خلقہ انقلاب تربیہ سی ویرمک، یعنی ، انقلابک
مفکورہلرینی ایلک مکتب صیرالرنہ کی جوجوقلر .
دن او قویوب یازمہ بیلیمین اختیار کویلولرہ قدر
تکمیل اجتماعی طبقہلر آراسنہ یایمق ایچون
قومشولرمزک صرف ایتدکلیر بو مساعی بہ

حیران اولماق امکانشدرد . موزملر ، قونفہ
رانسار ، فیلملر ، الیوکسک فکری سوبہ دہ کی
انسانلردن اک بسیط کویلولرہ قدر مختلف
سوبہ لردہ کی خلقہ خطاب ایدہن آری آری
زنکین نشریات ، بو خصوصدہ چوق قوتلی
واسطہلرہ ؛ فقط ہونلردن باشقا ، شاعرلر ، تیاترو
مؤلفلری ، موسیقی شناسلر ، رساملردہ
صنعتلرینک سحر تلقینیلہ عین غایہیہ خادمدرلر .
دینیلہ بیلیرکہ بو خصوصدہ عادتاً «معنوی بر
سفر برلک» اعلان ایدیلشدر .

بو فعالیت بویوک بر تقدیر ایلہ کوردکدن
سوکرا ، دویدیغ ایلک حس ، مملکتیزدہ دہ
بویلہ بر فعالیتک باشلامہ سنی تمی ایتک اولمشدی .
ایستہ جودت کریم بک قیمتی و جانلی
قونفہ رانساری ، بو تمیلرمزک - بر آز یاواش
اولسہ دہ - تحقق ایتکہ باشلادیغنی کوسترمک
اعتباریلہ یزم چوق امیدبخش اولدی . آرتق آکلا
شیلورکہ معارف وکالتنر انقلاب مفکورہلرینی یالکز
مکتب صیرالرنہ کی کنجلرہ تلقین ایتکلہ اکتفا
ایتمہ جکدر ؛ بومفکورہلری کنیش خلق کتلہلری
آراسنہ یایمق ایچون قونفہ رانساردن ، کتابلردن ،
فیلملردن ، خلاصہ بوتون فکر وصنعت واسطہ
لرندن استفادہ ایدہجکدر . تورکیہ نک ، تورک
ملتک استقبالی ، بوتون خلق صنفلرینک انقلاب
مفکورہلری اطرافندہ کال حرارتلہ طوپلانمہ سنی
استازام ایدیور . معلم ومتفکرلرمز ، صنعتکارلرمز
بو حقیقتی شہسز ہرکسدن داہا اینی آکلا
مشلردر . بناء علیہ معارف وکالتنک باشلادیغنی
بو بویوک ایشہ اونلرک بوتون قوتلریلہ اشتراک
ایتمہلری پک طبیعیدر .

استقلال مجادلہلرمزک زنکین و یوکسک
خاطرہلرینی بوکونکی و یارینکی نسللرک حافظہ سنہ

طبیعیات علماری و فلسفه

فلسفه ، طبیعیات عالمانه نه قادر حائلی بر یاردم تشکیل ایده رسه (اُرست ههقل : یارادیلش تاریخی) هیچ شبهه سز طبیعیات ده موده رن متفکرک اُک ضروری بر یاردم جیسیدر . یالکز مجرد مفهوم ملره استناد ایدهن فلسفه سیسته ملرنک حکم سوردوکی دورلر ؛ آرتیق جوق آرقامزده قالمشدر . بز ، بوکون کوزهل بولوشلردن ، ایلك اوکجه حیرت او یاندران مفهوم بنالردن خوشلانمورز . طبیعت علماری ایله فلسفه آراسنده کی مناسبتدن بحث ایدیلدیکی وقت ، عمومیتله ، حاکم برقناعت قارشیننده قایلرز : فلسفه ، مستقل بر تفکر ساحه سی ده کیلمیدر ؟ بز ، هرشیدن اول شونی سویله مک مجبوریتنده بزکه : مختلف علملر آراسنده کی مناسبتلر قدر طبیعی برشی تصور اولوناماز . فیزیک ، ریاضیات ، کیمیا ؛ تاریخ ، اجتماعیات ، فلسفه الخ ... آراسنده کی متقابل مناسبتلر ، بو مختلف علملرک استقلالنی تهلیکه یه دوشورویورمی ؟ خایر ! هر علمک باشقا علملره استناد ایدهن یاردمچی مه تود (اصول) لری واردر . فلسفه ناصل طبیعیات ده کیلسه طبیعیات ده فلسفه ده ده کیلدر . هرایکسنک ده موضوعی باشقادر . اوحالده بز بویکی تدقیق و تفکر ساحه سی آراسنده ناصل بر مناسبت بولویورز ؟

اون آلتنجی و اون بدنجی عصرده قوتلی بر انکشافه باشلایان طبیعیات علملری ، بوتون تفکر دنیاسی ایچین معظم بر انقلاب دوری آچمشدر . بوانقلاب ، دوغروندن دوغرویه « تدقیق و تحلیل طرز ی » نه عائددر . قویه رنقی ، قه پلر ، غایله ، نیوتون یکی یکی بر طبیعت تلفیقسنک ایلك بویوک قاهر امانلریدر . اونلر ، بویکی تلقی یی یکی تدقیق و محاکمه طرز لرینه ، داها دوغروسوی یکی بر مه توده مدیوندرلر . طبیعت تدقیق لرنده بوقادر اهمیتلی بر رول اوینایان یکی مه تود شکل ایدهرکن بز برشی اوکره نمش اولدق : علم ؛ کلشی کوزهل برکله بناسی ده کیلدر . یعنی طبیعت علملرنک انکشافله ، یکی بر مه تودک تشکیلله بزم « علم » حقنده کی فکر لرمزده بوس بوتون باشقا بر شکل وماهیت آلدی ، کوروش طرز من ده کیشدی . اُسکی یونان متفکر لرینی ، اور تازمان فیلولوزفلرینی ، عصر منک تفکر دنیاسنی تدقیق ایتدی کمز وقت « طبیعت » تلفیقسنه عائد کنیش فرقلری بویوک بر وضوحله کورورز . بوتقیلرمزه عائد انکشاف ؛ اوزون بر فکری مجاهده نک محصولیدر .

ده قارته ، سینوزایه ، « لایپ نیچ » ه کوز کزدیره لم . بومتفکر لری اور تازمان متفکر لرندن آیران شی نه در ؟ بوفرقی بز ، قولایقله مشاهده ایده بیلیرز : بومتفکر لر ، طبیعت علملرنک انکشافندن استفاده

دیهن شاعر ، عصر لرنک تورکیه ده بوتون قلملری اسیر ایتدیکی کله ، نکته ادبیاتندن قاجینمش ، ادبی عامه یی بوس بوتون باشقا براقه کورتورمک ایسته مشدر . فقط تورکجه ده کنیدیندن اول بوتوع ، غایه سنه تام بر مطابقتله تجربه ایدیله مش اولدینی ایچون ناچار غیر موفق قالمشدر . حامد دن سوکرا « ثروت فنون » جیلرنک ، خاصه فکرنک شعر لری آراسنده باستورال بارچالر کورویورز ؛ ایسته بر تانه :

بر آن حضور

سیر ایلورم چشم خیالنه اوزاقندن
برکلبه مسعود
اوستنده کی فرسوده ، هرمدیده اوجاقدن
بوکلمه ده برانجه دومان ، مائل و معدود
صافی ، لکهنسز قارلرنک آلتنده جوانب
محفوف سکوت
برکوی بوسکونته ازیلش کی غائب ،
هر بر بوسکونته هم آرامش جنت ...
بن سورمه ده هم شیمدی خیالنه بوکوبده
برکویلی حیاتی ؛
قارشیمده اوجاقدن سوزولن دود سفیده
قلب اولاده هپ لیل حیاتک ظلماتی
دقت ایدیله جک اولورسه آکلاشیلرکه شرک روحی
باستورال نوعه قاوشمش ده کیل ، قاوشمش ایسته یین
برعسری افاده ایتکده در . ایسته بر باشقاسی :

یشیل یورد

بهاره بکزه تیلر بریشیل سعادتدر
کولومسین اووانک وجه بر غبارنده ؛
کویک اوپور کی مستغرق سکوتدر
بوتون حیاتی اوفاق برچایک کنارنده .

اوزاق یاقین بوتون آفاقه نشر ایدر صفوت
طبیعتک او صمیمی توکل صافی ؛
شوینده بر میشه - دالغین ، وقور ، بر شفقت -
قوجاقلور کبیر قوللریله اطرافی .

بوکوبده هرکیجه بر قاق دقیقه مکث ایدهرم
اولوب خیالنه پرو سیاحت ایلرکن
دهور مظلومه نک سینئه ملالنده ؛

وبر دقیقه جق اولسون سکوت ایدوب کدرم
یاواش یاواش دویارم برایکلیتی حالنده ،
قاوال صدارلی تار علیل شعرمدن .

دها بکیلرده ده عینی موضوعلرده شعرلر بولویورز .
اُز جمله اورخان سینی نک « کوکلدن سسلر » نده
« نه غلوغ » طرزینی آکدیرر ، کنج برچوبانه اسمر ،
بیاض ، صاریشین قیلرنک محاوره لرینی کوستر کوزهل
بر بارچا واردر .

شونی ده قید ایتله یی بزکه جهان خلق ادبیاتلری
ایچنده زنکیئلکیله برنجی درجه یی محقق اشغال ایدن
« عاشق ادبیاتی » مزده بونوعک قادروسی ایچنه
کیره جک پک نفیس شعرلر موجوددر .

علی جانب

سویله مش اولویورز : اوت صحرا « بر تجربه نوزمین » در .
تورک ادبیاتنده « باستورال نوع » ک ایلك نمونه سیدر .
اُرنک مثلاً :

برقویون یاورسیله داغده ملهر
قاراجه یاردن ایدر برتاب
بر یایردن دخی اینر سورولر ،
گاه ، گاه عکس ایدر صدای کلاب .
برقادین دستبیله صویه کیدر ،
ارکگی بالطاسیله اورمانه .
یایی اومزنده اوغلی بریانه
اوتده سود صاغر فقط دختر .
گوسته روب سوکرا پیر عائله بر :
طویلانورلر سباط بریانه .
قید ماضی و درد استقبال
اولانجه کلیر سعادت حال

کی ریک مصراعرلری اوقویانلر - شرح وایضاح
ایتدی کمز نقطه نظر دن تأمل ایتیه جک اولورلرسه - یکیلکنی
حقلی اولار ق آکلا یامازلر . « باستورال نوع » آورو یاده
« رونه سانس » ی متعاقب قدیم شاه اثرلر موده ل
صایلدینی دورلرده انکشاف ایتشدر . بزم رونه سانسز
دیه میه جکم ، رونه سانس ده و غرو ایلك آدیمز « سیاسی
تنظیمات » حرکتی در . اونکله برابر در که قرون وسطائی
شرق حیاتی براقی ، عصری غرب حیاته آتیلق
اشتیاقی مملکتده او یاندى ، فقط حیاتک تا برنجی
صایینده بوموضوعه حصر ایتدی کمز بر مقاله مزده ده
سویله دی کمز کی عصر یله شمک ایچون ایشه باشلایشمز
جوق ناقصدی . و عصر یلکک معناسنی تنظیمات
سیاستجیلری قاوریامامشلردی . داها دوغروسوی
قاوریامامق ضرورتنده ایدیلر . نه کم سیاسی تنظیماتی
تعقیب ایدن یکی ادبیاتده ده عصر یلک لایقوله آکلاشیلامادی .
وغرب مقلدی تورک ادبیاتی پک ضعیف بر بینه ایله
میدانه چیقدی . ایسته حامدک « صحرا » سنده کورولن
ضعفی ، سنه لر کچدیکی حالده « باستورال نوع » ک
زنکین مثال لرینه ادبیاتمزده تصادف ایدیله میشی هپ
بونقطه ده ، آوروپا کولتورینک مملکتده آنجاق قطره
قطره و نا کافی مقدارده کیریشنده آرمالیدر . یوقسه
« صحرا » تورک ادبیاتنده رونه سانسک ایلك ادبی
افاده سی اولماسی حیثیته هر زمان بر « تجربه نوزمین » ،
بر یکی باشلانغیدر :

بر زمانلر قراکاهم ایدی

بدویلر کی بیابانلر

بوکا موجبده اشتباهم ایدی :

ناصل اصرار وقت ایدر آنلر

بلده خلقنده کویمه دم ، حیف ،

کوردیکم انسی اهل وحشته !

بدویلر سکون و راحتده ،

سوردیکی دائماً غمتله صفا .

بلدی متصل اسیر جفا ،

انتعاش عالنده ظلمتده !

بری اندیشه دن امان بولماز

بری اندیشه یه زمان بولماز ...

ایتمشدر ، داهادوغروسی بوسورله یکی بر علم تلقیسی وجوده کتیرمشدر . دهقارتک علم و مهتود تلقیسی ؛ کیمیاده (لاوازیه) ، بوتون طبیعیات علملری ساحهسندہ جانلی بر فعالیت اویندیریبور . فاقاط بز بویکی علم تلقیسی بالحاسه « قانت » دهکوره بیلیرز . (عقلک تنقیدی) . قانت ؛ یکی تدقیق طرزینی ، مهتودینی « طبیعیات عالمنک مهتودینه کوره برمهتود » طرزنده آکلاتیور . قانتک مهتودی نهدر ؟ خارجی تدقیق واسطهسی می ؟ خایر . قانت ؛ بومهتودله علمک داخلی بنیهسنی افاده ایتک ایستبور . فلسفهیه آمین بر علمی استقامت و بره بیلیمک ایچون عقلک تنقیدی ایجاب ایدر . ایسته بوتنفید مهتودی ، طبیعیات مهتودینه بکزه . قانت ، بویوک بر طبیعیات عالمی ایدی . قانت - لایلاس نظریهسنی بوتون کنجلمرض بیلیر . کورولوبورکه : طبیعیات علملری و فلسفه متقابل بر انکشافه یاردم ایدیور .

طبیعیات علملری ایله مناسبتی قایب ایدهن بر فلسفه ناک آک آجیقلی شکلی ههغهله ، فیختهده کوره بیلیرز . یکی علمی انکشاف قارشیسندہ بویکی متفکر ، نهچابوق سونمشدر . حالبوکه : قانت ؛ حالا بویکونکی فکر دونیاسنده یاشایور ، یکی جریانلر ، یکی مناقشه موضوعلری دوغور و بور . قانتی اساسی بر صورتده اوقومادن بویکونکی فلسفه ناک انکشاف شکلی آکلامق امکافی یوقدر . فلسفهیه باشقا علملرله مقایسه ایدهرک نتیجهلر چیقارمق ، جوق خطالی برشیدر . فیزیق تاریخی ، کیمیا تاریخی ، نباتات تاریخی الخ ... بزه بویکونکی یالکیز تاریخی انکشافلرینی اوکره ناک ایسته دیکیز وقت لازمدر . فاقاط فلسفهده اوبله دهکیل .. بر یالکیز قانتک فکرلرینه دهکیل ، جوق دفعه اوندن داهای اسکیلرک ، مثلاً افلاطونک بیلہ فکرلرینه تماس ایتک مجبوریتنده قالیورز . اونک ایچین ریل ، پک حقلی اولارق « فلسفهیه مدخل » نده بوغایهیه تعقیب ایدیور . قانت اسکیمش اولابیلیر ، فاقاط اونک فلسفهیه و بر دیکییکی استقامت ؛ هر وقت یکی علمک مناقشهسندہ بویوک بر اهمیتی حائزدر .

اون دوغوزنجی عصر ؛ طبیعیات علملرینک ، « تهفتیک » ک ظفرینی افاده ایدهن بر عصردر . دوغرو ... فاقاط اوتہکی علملر نه اولمشدر ؟ بویکی ظفر قارشیسندہ میدانن چکیلیمهیه می مجبور اولمشدر ؟ طبیعیات علملرینک ظفری ؛ مختلف علملرہ یکی بر حیات و برمشدر . بزم فکری و معنوی وارلغوزک بوتون محتواسنی ده کیشدیرمشدر . بونی آکلامق ایچین عصرمیزک بوتون جریانلرینه کوز کزدیرمک کافیدر . افلاطون ، آریستوتلهس ؛ ناصل زمانلرینک بوتون حیات تلقیلرینی افاده ایدهرلرہ موده رن متفکرلرده عینی صورتده دورلرندن باشقا بر شی ده کیلدرلر . موده رن فلسفه ناک استقامتلری بویکابردیلدر . ره آلیست ، ایدہ آلیست ، راسیونالیست الخ .. تعبیرلری نهدر ؟ فاقاط بوتعبیرلر ؛ جوق دفعه مودرن متفکرک فکر دونیاسنی تمامیلہ افاده ایتہز . بوراده بر سوال خاطرمنہ کله بیلیر :

طبیعیات علملری ایله تماس ایدهن فلسفه ناک بوقادار چشید چشید استقامتلری اولابیلیری ؟

طبیعیات علملرندن بحث ایتدیکیز زمان ماته ریالیستلکی خاطرلاماق ممکن ده کیلدر . طبیعیات علملرینی ماته ریالیستلکله قارشیدیرمق عمومی بر عادت حالته کلشدر . فاقاط طبیعیات علملری مطلقاماته ریالیستلک ، فلسفه میدر ؟ فیزیکک ، کیمیائک ، ارضیائک (ژئولوژی) الخ ... تدقیق ساحه لری معیندر . حقوق ، اجتماعیات ، اقتصادیات ده اوبله .. اونک ایچین طبیعیات علملری ، یالکیز کندی موضوعلری ایله اوغراشایلیر ، خارچنده قالان ساحه اوکا یابانچیدر ، اوراده باشقا برمهتود ، باشقا بر محاکمه طرزنی حاکمدر . قوبہ رنیق ، قوبہلر ، غالیله ، نیوتون طبیعیات علملرینک بویکوضعیتی قاورامشدر : « طبیعت » ی « ریاضی یازی ایله یازیلش » *Scritto in lingua matematica* برشی عدایدیور . یکی زمانک طبیعیات علملری معین پرهنسیلرہ استناد

مقایله طاشلری [۰]

بیادیورسک که قاره ، قلبک ده رینکلری داملا داملا بیریکن کیزلی کوز یاشلیدر ؛ قدرتمک اورادن چیقاره بیلدکلری خالص ایچی رینه بویاقیل طاشلیدر .

*

کوریبورسک ، نهایت ، چاقیل طاشلری سنده اینجیلرہ شاعری کندی قلبنده قالدی . فقط ، شونی آکلاکه ، او ، چاقیل بولورکن ده اینجی آراشدیرمه دن دیولان ذوقی آلدی .

نجم الدین خلیل

[*] نجم الدین خلیل بکک یاقینده بونامله چیقاجق شعر مجموعه سندن .

ایدهر . طبیعتک ریاضی = کی جهتنده داهایزاده اهمیت و بربر . اُسکی زمان طبیعیات علملرندہ بونه قادار باشقا ایدی ! افلاطون کوز کزدیرم : او ، قوبہلرکی « انسان ، کیت قادار هیچ بر شی دوغرو احاطه ایدهمه *Nihil rectius intelligit* » دیمور . اوکا کوره اهمیتی اولان شی ؛ « طبیعتک ماهیتی » در . بز ، بونی داهایزاده ایدہ آ (فکر تیلری) لر ایله آکلابیلیرز . بز بوراده آمپہ دوغولوسک ، ده وقره بتک ، آنافساغوارسک الخ ... طبیعت تلقیلرینی آکسطحی بر صورتده بیلہ مناقشه و تحلیل ایتک فکرندہ ده کیلر . یالکیز بز ، شونی سوبله مک ایستبورزکه : اُسکی و یکی زمان طبیعت تلقیلرینی ، عمومی حیات تلقیلرله قارشیلر . شدیردیغمز وقت آرالرنده صریح رنک فرقلری کوروروز . خصوصیلہ عصرمیزک طبیعیات علملرندن بحث ایتدیکیز وقت میخانیککی = طبیعی مهتودک حاکم اولدوغی ساحه یی خاطرلامق مجبوریتنده بز . بومهتودک غایه سی ؛ ضروری بر ماته ریالیستلک ده کیلدر . ماته ریالیستلک ؛ اون

سکزنجی عصرده فرانسه ده قوئی حس ایتدیریبور ، روحیاته ، مهتافیزیق (مابعدالطبیعه) ده ، اُنیکده حاکم اولمایه باشلور . لامه تری ، *L'homme machine* نده روحی حادثه لری تمامیلہ فیزیولوژیک اساسلرہ ارجاع ایدیور . بوی جریان ؛ ماته ری (بز ، بونی ماده ایلده ترجمه ایدہ بیلیرز . فاقاط ماته ری تعبیرینک جوق خصوصی بر معناسی واردر) به جوق بویوک بر اهمیت و بریبور . دوشونک بیلہ ماته ری به عائد بر تظاهردر . مهتافیزیک ، روحیات ، اُنیک . بونلایه کوره - معناسز شیلدر . دینده اوبله .. فاقاط طبیعیات علملرینک « ماته ری » سی ایله ماته ریالیستلک ماته ریس آراسنده جوق بویوک بر فرق واردر . طبیعیات علملرینه استناد ایتدیکلرینی سوبله یه ماته ریالیستلر ؛ « ماته ری » بی تمامیلہ طبیعیات علملرینه اوعایان مهتافیزیق بر مفهوم حالنده قوللانیورلر . آنافساغوارسک واراق جوهری ، ناصل نوس *Nus* (کونی عقل) ایسه ماته ریالیستلرک ده « ماته ری » سی - قایا بر مقایسه ایله - اودر . حالبوکه : ماته ری ؛ فرضی بر مفهومدر . غایه سی ؛ مختلف تظاهملر آراسنده کی مناسبتلرہ وضوح و برمکدر . (ویل هلم ووند) . ماته ریالیستلر ایسه ماته ری بی « ایلک شی » ، « ایلک جوهر » طرزنده محاکمه ایدیورلر . بز بوراده صریح بر صورتده کوروبورزکه : مهتافیزیق دن او قادار تورکن ماته ریالیستلک ؛ اُنک اهمیتی اساسی مهتافیزیق بر تعبیردن آلبور . دیمک اولوبورکه : طبیعیات علملرله ماته ریالیستلک آراسنده بر فرق واردر . بز ، عینی فرق طبیعیات علملرینه استناد ایدهن مختلف فلسفه استقامتلرندہ ده کوره بیلیرز . فلسفه ناک طبیعیات علملرله تماس کله سی ، یالکیز باشنه بر استقامتک حاکم اولماسی دیمک ده کیلدر . بو ، داهایزاده متفکرک موجود واقعه لری « ناصل مناقشه ایتدیکي » نه عائد برمسألہدر . طبیعیات علملری ؛ هر هانکی بر فلسفه استقامتک کوزه چاربان رنکینی تشکیل ایدہ بیلیر . فاقاط بوی رنک بزه بو فلسفه یی درحال طبیعت فلسفه سی ، ماته ریالیستلک طرزنده محاکمه ایتہمنہ بر سبب تشکیل ایدہ مهز به رغسون ؛ طبیعیات علملرندن استفاده ایتدیکي حالده فلسفه سنه - جوق حقلی اولارق - باشقا براسم و بریبور . فاقاط بز ، یوقاریده دیدیکیز کی فلسفه استقامتلرینه اضافه ایدیلن اسلر ؛ متفکرک بوتون فکری حیاتی افاده ایدهمهز . بز ، مثلاً : فضولی به « لیریک » برشاعر دیمکله نه فضولی بی ، نه ده ندیمی قاورامش اولمایز . صوک درجه ده سیلی بر سزیش ؛ احاطه دیمک ده کیلدر . طبیعیات علملرینه استناد ایدن بر فکر استقامتی ، ماته ریالیست اولابیلدیکي کیبی ایدہ آلیست ده ، ره آلیست ده الخ ... اولابیلیر . افلاطون ، آریستو . تهلهس ؛ دورلرینک طبیعیات علملرینه تام معناسیلہ حاکم اولدوقلری حالده دولت و حیات تلقیلری تمامیلہ اُسکی یونان عنعنہ لرینه استناد ایدهر . بز ، بویکونده طبیعیات علملری ایله تماس کلن متفکرلر آراسنده بوتون معناسیلہ ارتجاع و ماضی طرفدارلری اولانلرہ تصادف ایدهرز .

م . ن . س